

**^{1,2}FENCLOVÁ Z., ¹URBAN P.,
¹HAVLOVÁ D., ¹VOŘÍŠKOVÁ M.**

**I. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA**
Univerzita Karlova

¹Centrum HPPL, SZÚ Praha 10

²Klinika pracovního lékařství

1. LF UK a VFN Praha 2

**VÝSKYT
PROFESIONÁLNÍCH
ONEMOCNĚNÍ
V ČR
V ROCE 2020**

TRENDY VÝVOJE

Národní registr nemocí z povolání

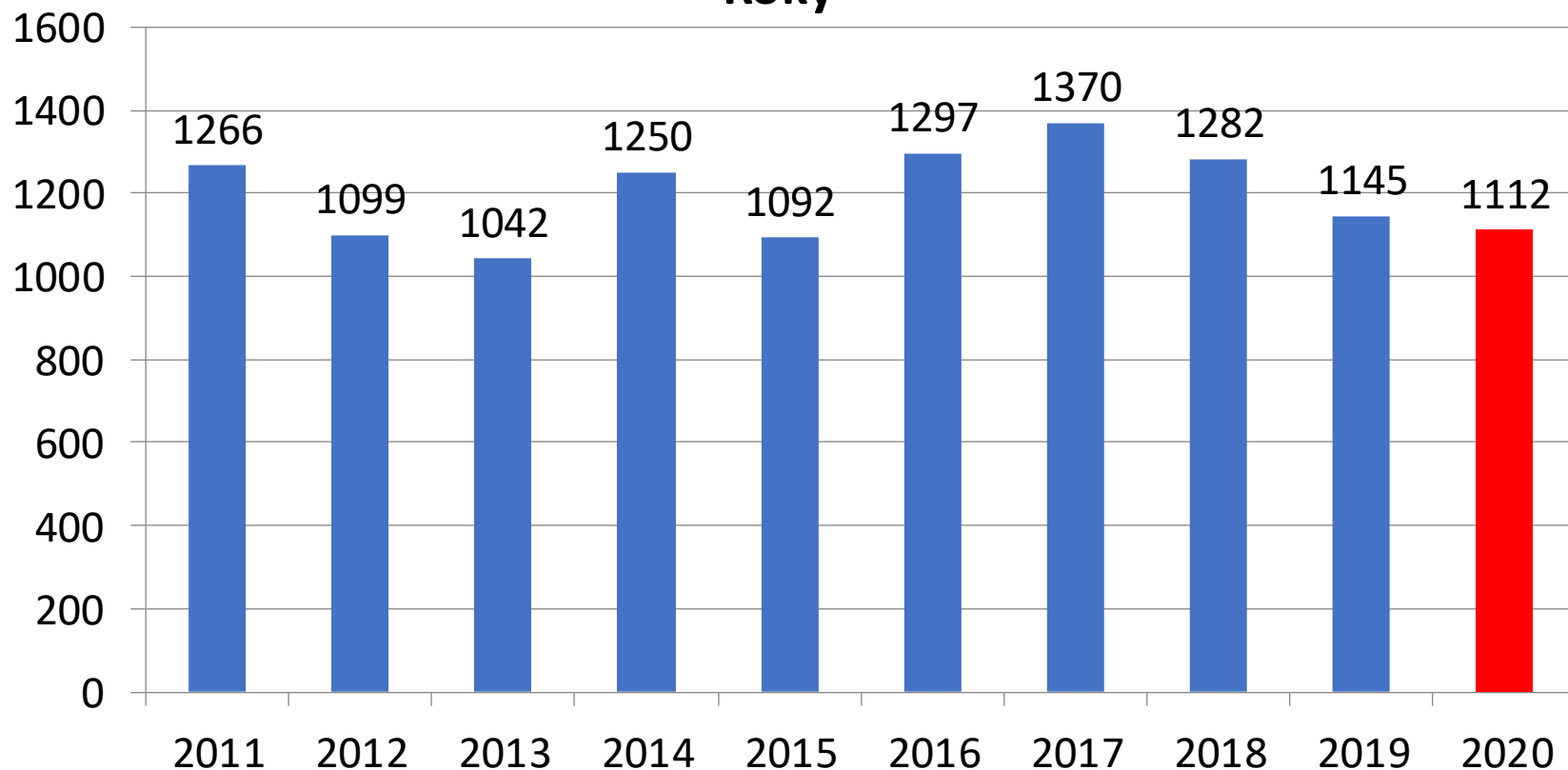
**ÚZIS – správcem
SZÚ Praha - zpracovatel**

**Data zasílají: 13 Středisek nemocí z povolání
KHS a SÚJB , pracovníci MO a MV**

<http://www.szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani>

Vývoj počtu profesionálních onemocnění v letech 2011-2020

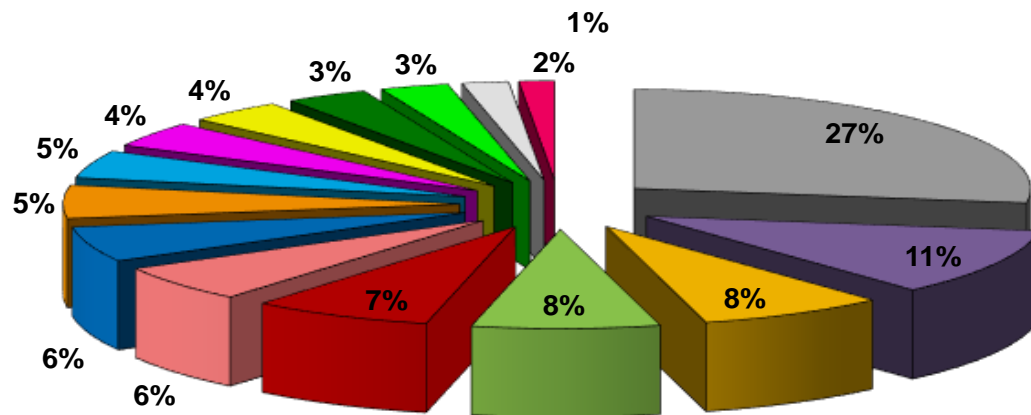
Roky

Profesionální onemocnění v letech 2019-2020

Roky	2020	2019
Počet pacientů	952	951
Muži	438 ↓	475
Ženy	514 ↑	476 ↓
Profesionální onemocnění	1112 ↓	1145
Nemoci z povolání	1035 ↓	1067
Ohrožení nemoci z povolání	77	78
Incidence na 100 tisíc pojištěnců	23,7 ↓	24,2

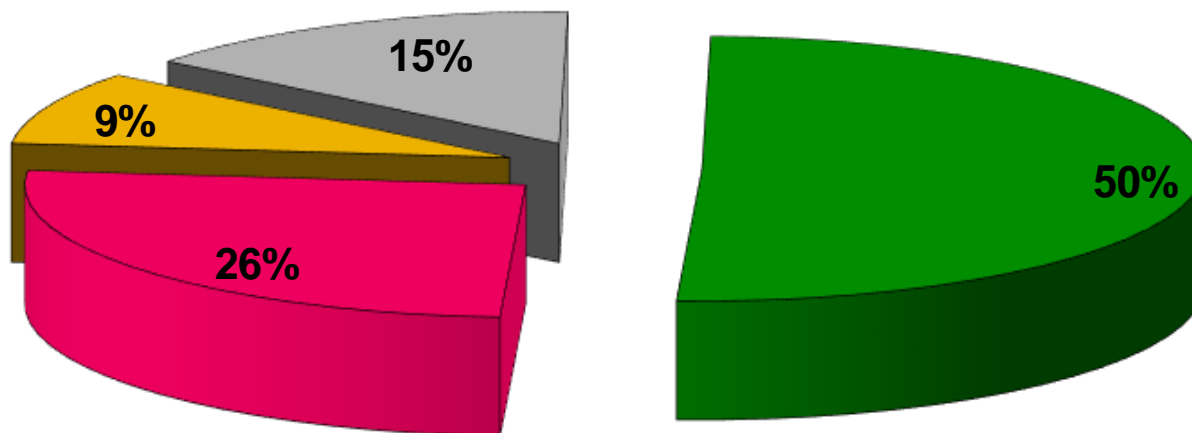
Profesionální onemocnění podle místa vzniku v roce 2020

■ Moravskoslezský 304
■ Plzeňský 85
■ Pardubický 82
■ Jihočeský 64
■ Ústecký 50
■ Vysočina 43
■ Zlínský 31
■ Zahraničí 16

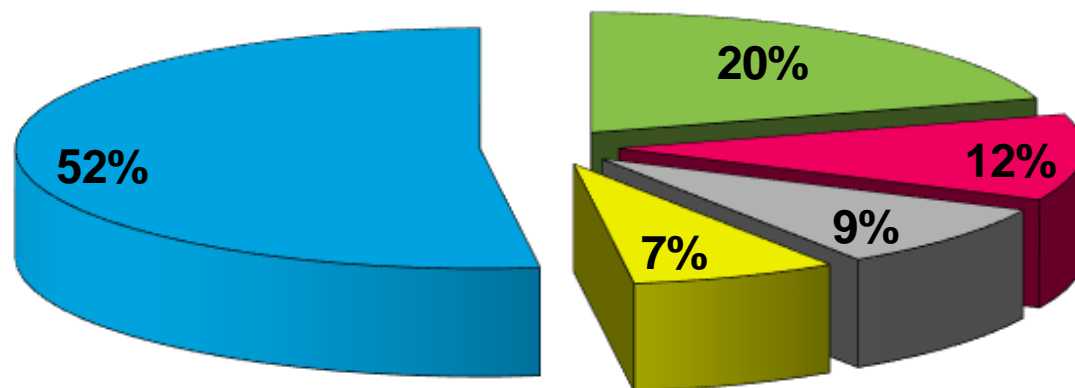
■ Olomoucký 122
■ Jihomoravský 85
■ Středočeský 66
■ Královéhradecký 60
■ Hl.m.Praha 46
■ Liberecký 37
■ Karlovarský 21

Nejvyšší zastoupení profesionálních onemocnění podle SKUPIN odvětví ekonomických činností CZ NACE

- C10-33 Zpracovatelský průmysl 562
- Q86-88 Zdravotní a sociální péče 288
- B05-09 Těžba a dobývání 100
- Další skupiny 14x (1-39 případů) celkem 162

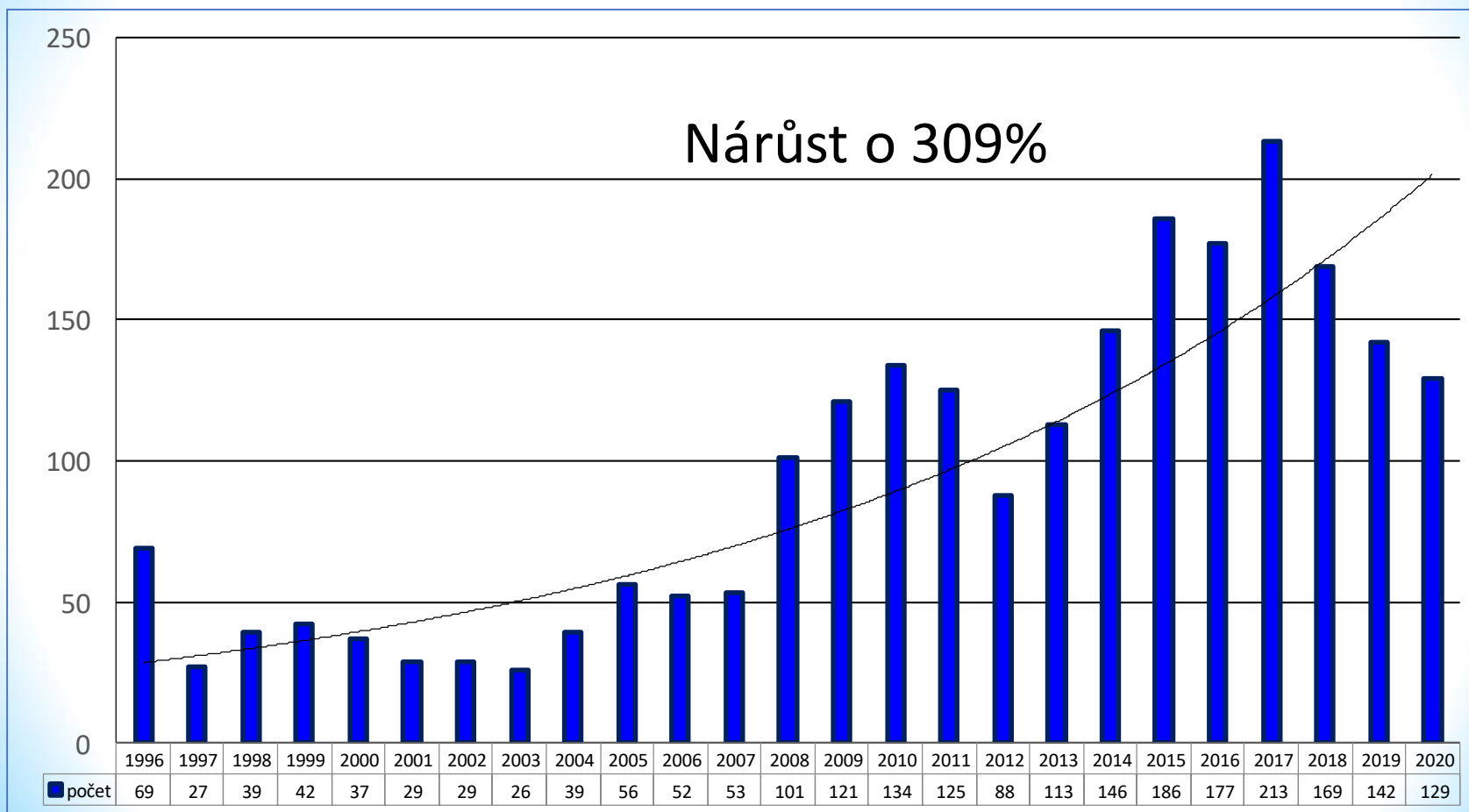
Nejvyšší zastoupení profesionálních onemocnění podle ODVĚTVÍ ekonomických činností CZ NACE

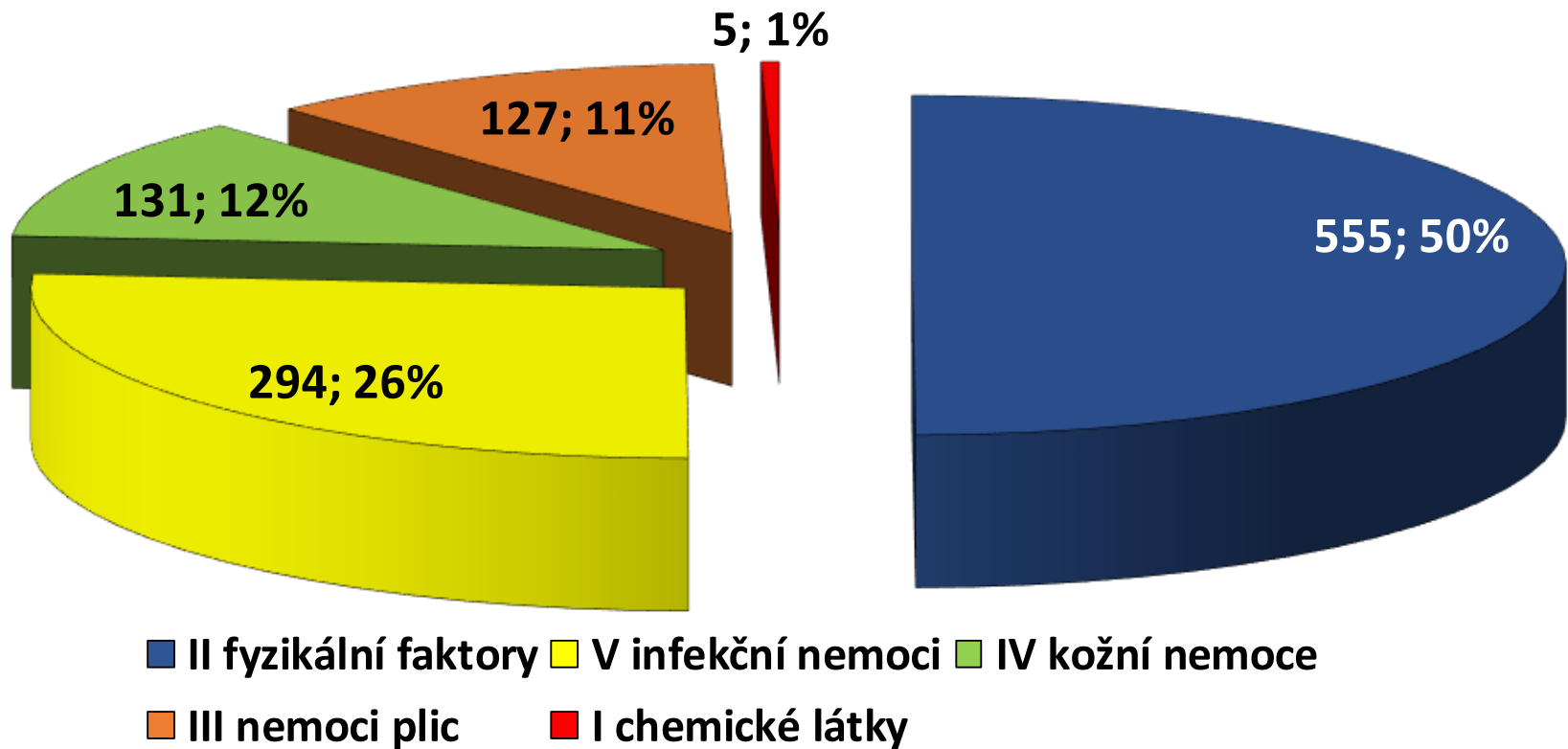
- Q86 Zdravotní péče 227
- C29 Výroba motorových vozidel 129
- C25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků 97
- B05 Těžba a úprava uhlí 80
- Další odvětví 51x (1-58 případů) celkem 579

Odvětví výroby motorových vozidel

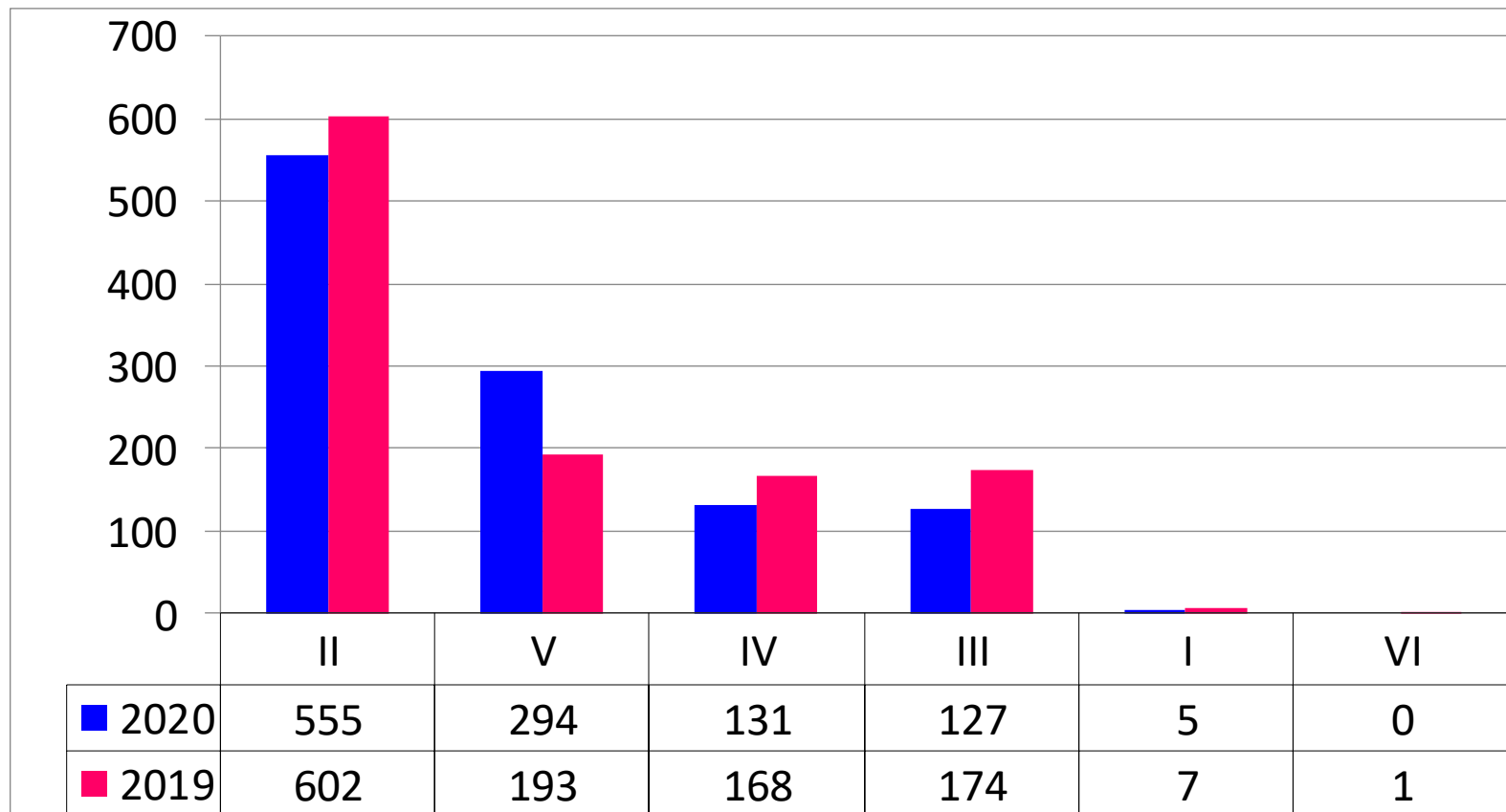
trendy vývoje profesionálních onemocnění v letech 1996-2020

Profesionální onemocnění dle kapitol v roce 2020

Profesionální onemocnění dle kapitol v roce 2019-2020

Nemoci z povolání v roce 2020

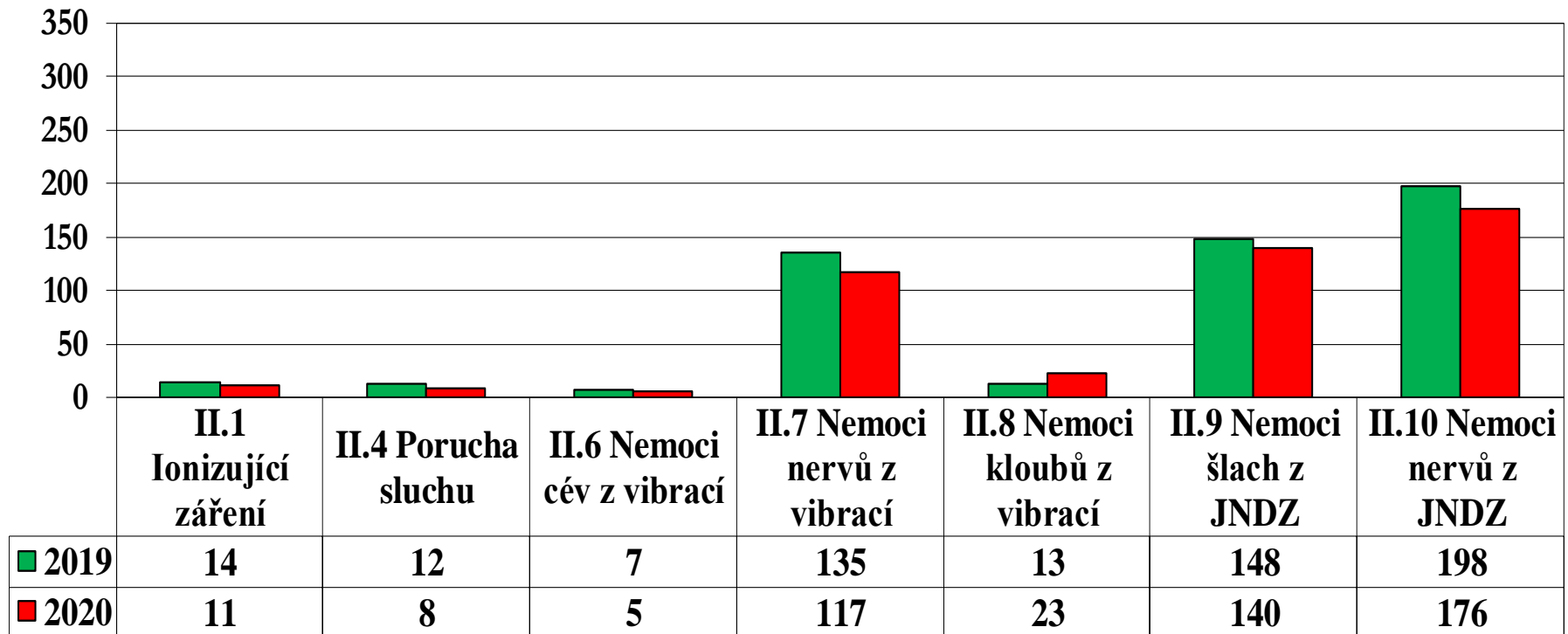
Nemoci způsobené chemickými látkami

kapitola I – 5 případů

Položka - diagnóza	No
I.39 nemoc z fenolů (chronická rýma)	1
I.40 nemoc z aromatických nitro nebo amino sloučenin 2x karcinom močového měchýře	2
1.58 nemoc z dalších látek nebo směsí, z toho:	
Inhalační poškození DC z dýmů při požáru	1
Poškození plic z minerálních olejů	1
Akutní intoxikace 1x; chronické intoxikace 2x; Nádory 2x	

Nemoci způsobené fyzikálními faktory

kapitola II - 480 případů

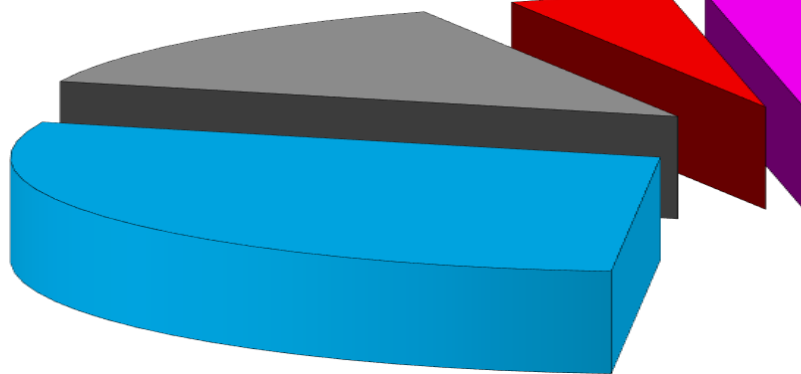

Nemoci DC, plic, pohrudnice, pobřišnice

Kapitola III – 125 případů

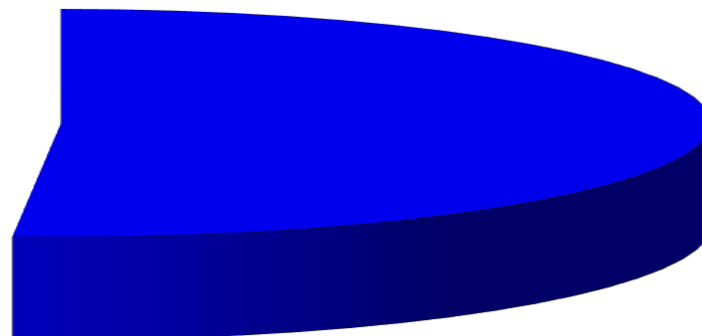
Nemoci z
azbestu
 $1+3+12+1=17x$

Ca plic
z SiO₂ 5x
EAA 3x

Astma+rýma
 $27+9=36$

Silikóza 12+PU
52=64

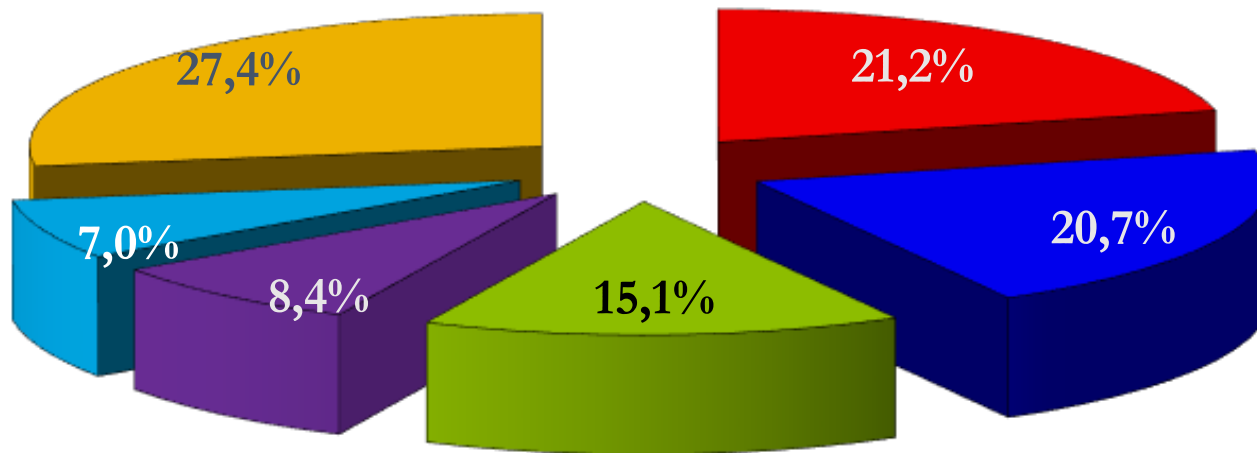
Astma a alergická rinitida - noxy 78x

Název noxy	III.10.1	III.10.2	III.10.
	Astma bronchiale	Alergická rinitida	Celkem
Izokyanáty	9	0	9
Ropné produkty	7	3	10
Lepidla	6	0	6
Mouka pšeničná, žitná	5	6	11
Potraviny	4	6	10
Prach z pracoviště	4	-	4
Chemické látky	2	-	2
Organická rozpouštědla	2	0	2
Barvy	1	2	3
Bavlna a jiné textilie	1	-	1
Skelná vata	1	-	1
Jiné látky	14	5	19
Celkem noxy	56	22	78

Kožní nemoci z povolání - kapitola IV

131 případů - 179 nox = 100%

KAD 89 (PD 3x); ID 42;

■ **Plastické hmoty 38**

■ **Ostatní chemické látky 27**

■ **Čistící a kosmetické přípravky 13**

■ **Ropné produkty 37**

■ **Pryž a gum. chem. 15**

■ **Ostatní noxy 49**

Kapitola IV – kožní nemoci z povolání dle nox

IV. 1. 10	plastické hmoty	38
IV. 1. 06	ropné výrobky	37
IV. 1. 17	ostatní organické chemické látky	27
IV. 1. 11	pryž a gumárenské chemikálie	15
IV. 1. 04	čistící a kosmetické přípravky	13
IV. 1. 15	dezinfekční prostředky	11
IV. 1. 08	nikl a jeho slitiny	7
IV. 1. 20	fyzikální faktory	7
IV. 1. 09	kovy, metaloidy a jejich sloučeniny	6
IV. 1. 13	organické barvy	6
IV. 1. 18	rostliny a potraviny	4
IV. 1. 05	organická rozpouštědla	3
IV. 1. 07	chróm a jeho sloučeniny	3
IV. 1. 03	kyseliny	2
Noxy celkem		179

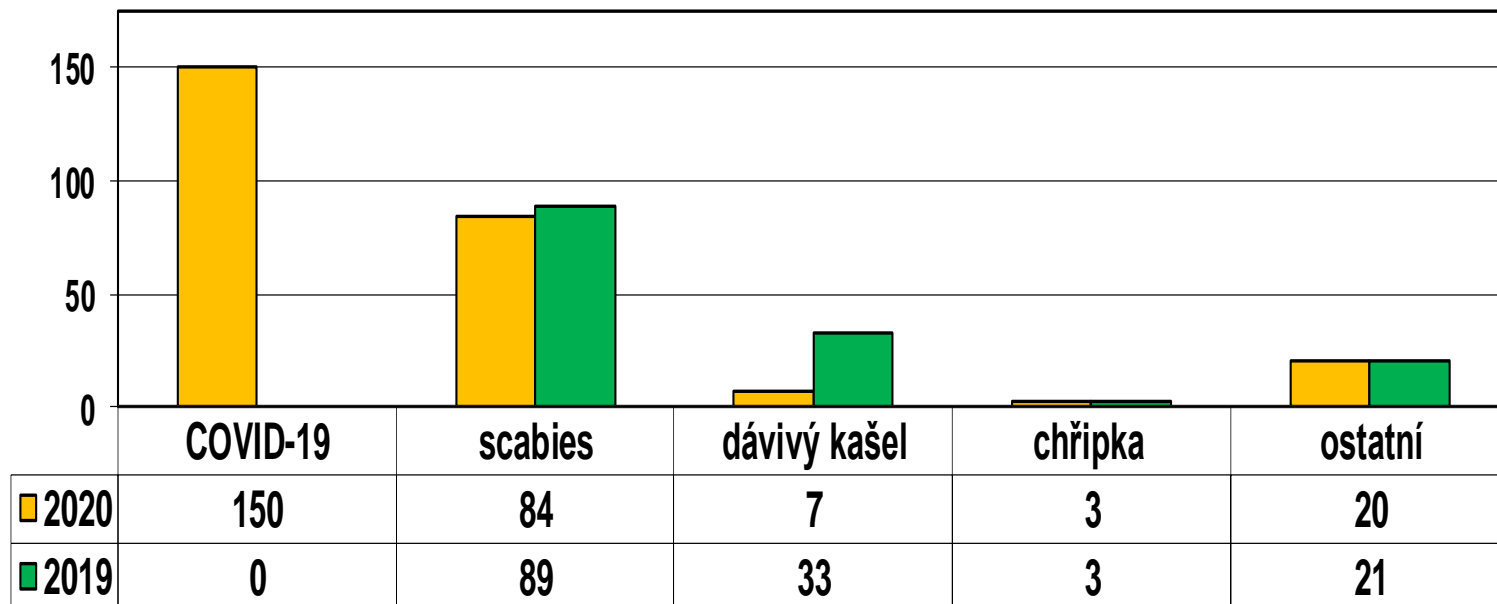
Nemoci přenosné a parazitární - kapitola V

celkem 294 případů

Položka V. 1 Nemoci s interhumánním přenosem 264 případů

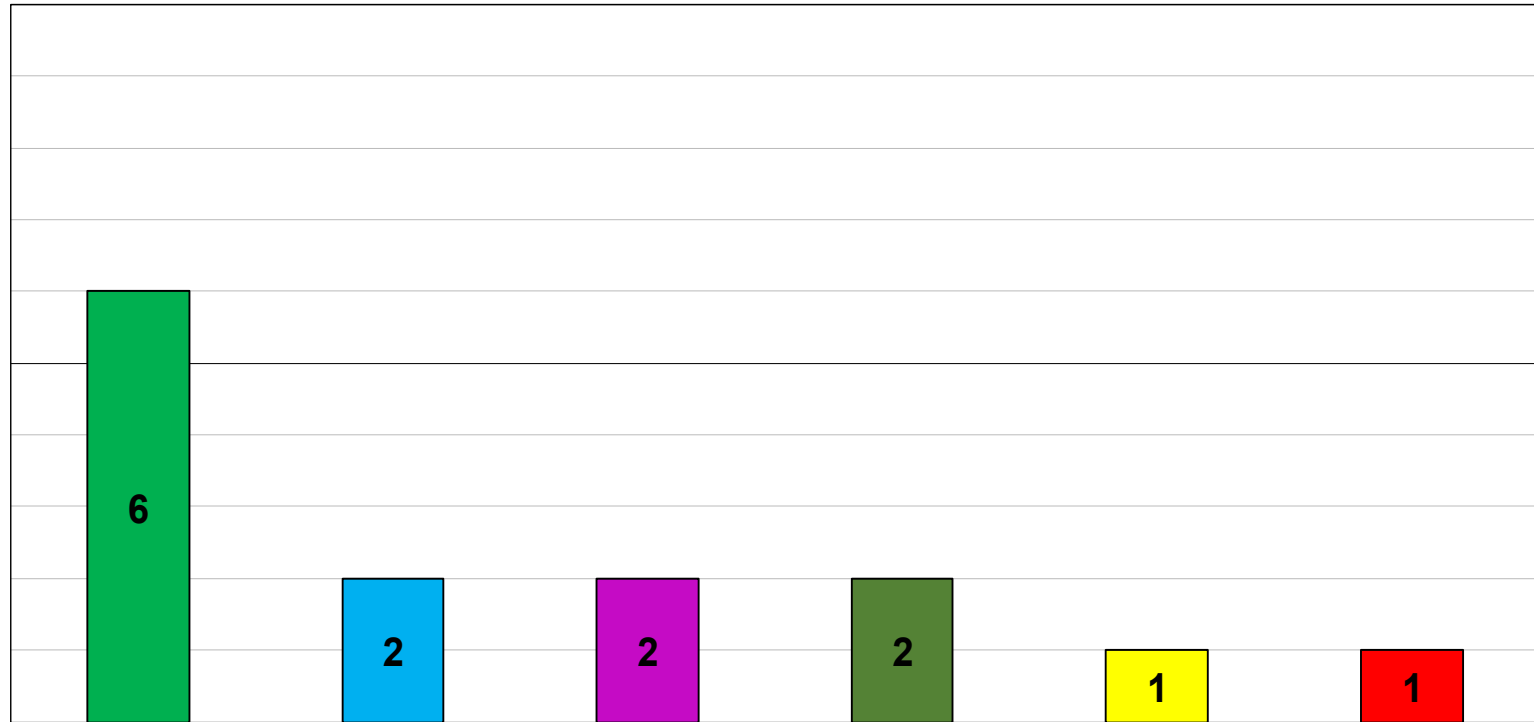
COVID-19	150
svrab	84
dávivý kašel	7
virová keratokonjunktivitida	7
virové respirační infekce s komplikacemi - chřipka typ A	3
tuberkulóza plic a pleury	2
spalničky	2
plané neštovice	2
akariová dermatitida	2
bakteriální záněty plic	1
legionářská nemoc	1
jiné bakteriální střevní infekce (clostridium difficile)	1
norovirová gastroenteritida	1
enterovirová vezikulární stomatitida s exantemem	1

Vybrané nemoci s interhumánním přenosem

Položka V. 2

Antropozoonózy - 14 případů

■ borelióza

■ mykobakteriózy

■ hemoragická horečka

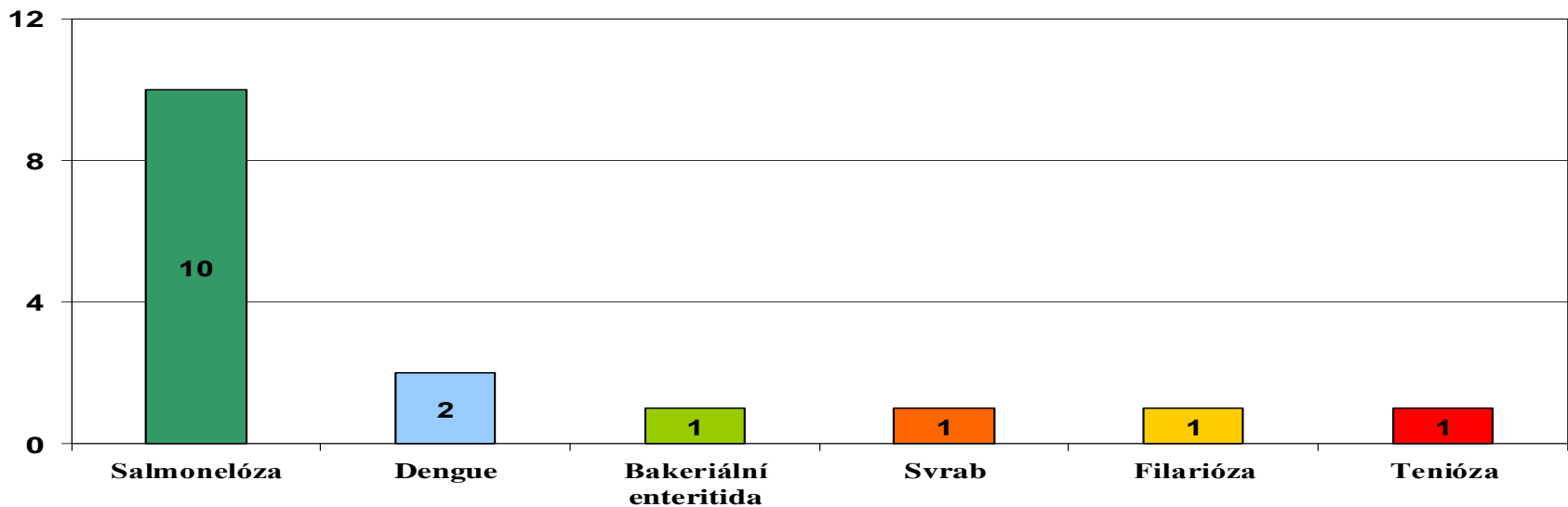
■ tularémie

■ klíšťová meningoencefalitida

■ streptoková infekce

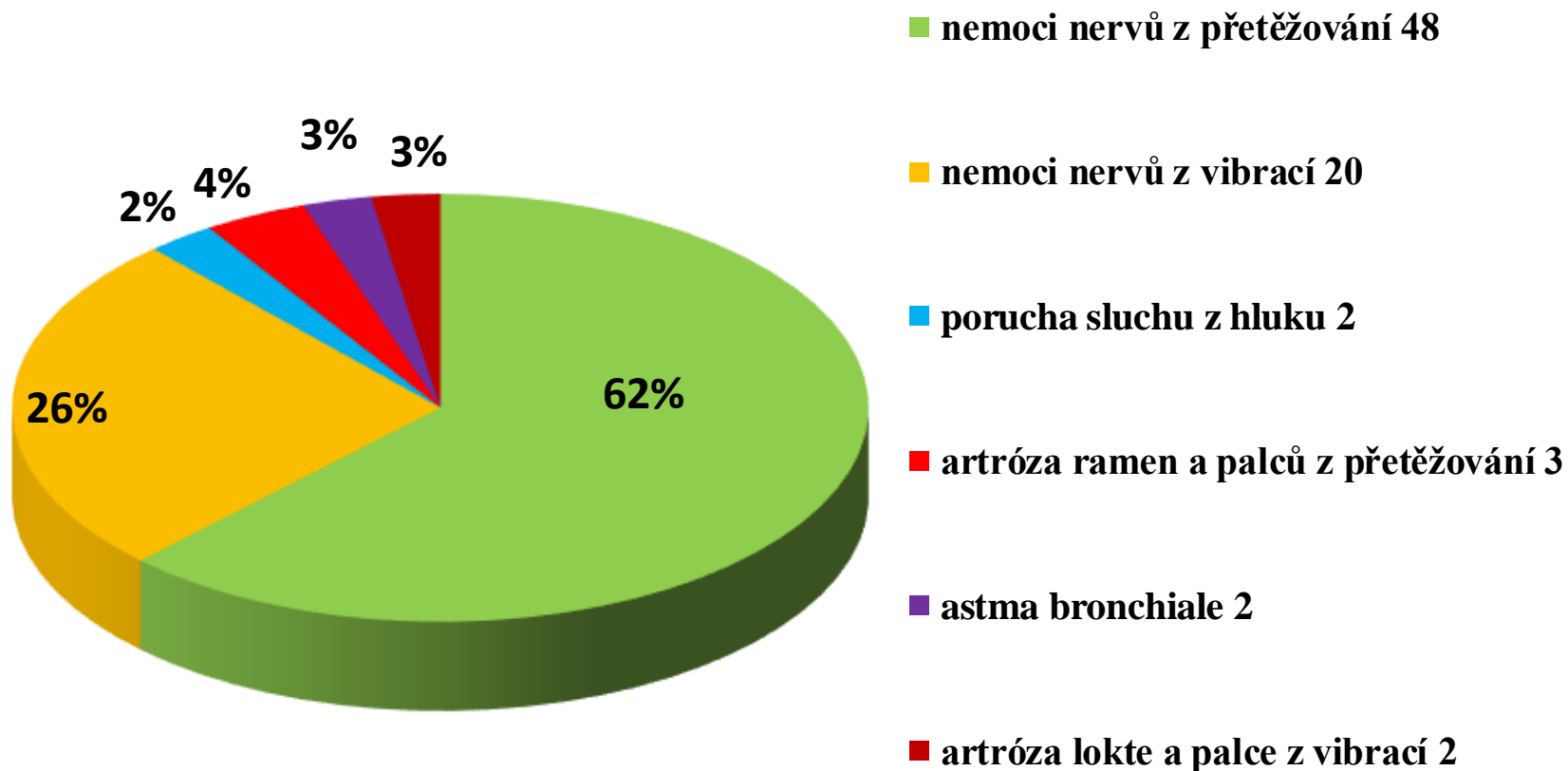
Položka V. 3

Nemoci přenosné a parazitární získané v zahraničí - 16 případů (6 států)

**10x Mali; 2x Indie; Afghánistán, Irák, Maledivy, Litva
13x vojáci, pilot, technický dozor, projektant**

Ohrožení nemocí z povolání - 77 případů

Závěr (1)

Rok 2020 pokles profesionálních onemocnění o **33 (2,9%) případů**
Z hlediska posledních 10ti let se jedná o mírné kolísání.

Nejčastěji postiženi pracovníci ve zdravotnictví a při výrobě motorových vozidel

Pokles (o 81 případů) u alergických onemocnění dýchacích cest, plic a kůže.

Nárůst (o 110 případů) u přenosných a parazitárních onemocnění, způsoben novou nemocí **COVID-19**; hlášeny jen případy vzniklé v první vlně koronavirové pandemie. V následujících letech bude těchto případů mnohem více.

Závěr (2)

NzP zařazené do seznamu po roce 2011 a 2014 **navýšili počet hlášených onemocnění v roce 2020 o 7 případů**

2x položka I.58 – další látky a směsi

5x položka III.12 Ca plic při pneumokonióze uhlokopů

Rakovina ovaria azbestu nebyla dosud hlášena!!

Rakovina nosu a VDN z dřevěného prachu byla od roku 1996 hlášena pouze 1x!!!

Podhodnoceny jsou i nemoci periferních nervů, epikondylitidy, astmata, EAA, CHOPN, ID, mezoteliomy...

Kritéria pro uznávání COVID-19

- 1. Onemocnění s klinickými projevy, které si vyžádalo pracovní neschopnost**
- 2. potvrzeno pomocí PCR nebo antigenních testů**
- 3. Epidemiologickým šetřením na pracovišti prokázáno, že pacient vykonával v ID před vznikem onemocnění práci, při které existuje významné riziko touto nemocí se nakazit.**

Za NzP se nepovažuje onemocnění získané od spolupracovníka!

Šetření onemocnění u hasičů a u policie ČR řeší Ministerstvo vnitra
Šetření onemocnění u příslušníků armády řeší Ministerstvo obrany

Děkuji za pozornost
Otázky?

Práce vznikla za podpory

MZ ČR – RVO

„Státní zdravotní ústav – IČ 75010330“

Progres Q25/LF1, Q29/LF1